

מהטובי (והוא שורש הטוב), שורה בחינה שלמעלה מהשתלשלת (ובזה גופא - בחי רב טוב). והיינו, וכיון שהמסיני הוא למעלה מהשתלשלת שבאדם, וזה מציני גם בחינת דלמלה מהשתלשלת שלמעלה, לכן, עיי המסיני על תורה, וימשך רב טוב לבית ישראל, למטה מצודה טפחים, בטוב הנראה והנגלה, ברוחניות ובגשמיות. המסיני רב טוב

בס"ד, ש"פ בשלח, י"א שבט (מאמר ב*.) ה'תשכ"ד

(הנהגה בלתי מוגדת)

צדיקה

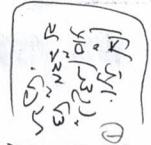
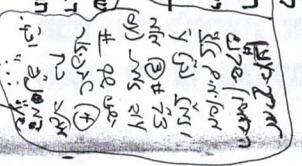
גור, ומביא על זה כ"ק מו"ח אדמו"ר בעל החילולא, מה שאמרו רז"ל, אמר ר' אושעיא, מלשון ישועה, שעיקרה זריא הגאללה, מאי דכתב, צדיקה פרונו ב"שאל, צדיקה עשה הקב"ה בישראל שפיזון לבין האומות, ופירשי' שאין יכולין לכלותם יחד, והנה, עיקר נציאותם של ישראל הוא למור התורה וקיום המצוות, ועל שגם עניני ה'שזות שלהם הם באופן של בכל דרכי דעה, ולכן מכאן בעל החילולא, שהכוונה במישי'שאל יוכלין לכלותם" היא (בעיקר) בנוגע לתורה ומצוות (שזה עיקר מציותם).

במדינה אחת דוחקים ולתתים את בני ישראל, ואינו נוהגים להם ללמוד ולקיים את המצוות, הרי נוסף על זה אשר בני ישראל הנמצאים בשאר המדינות עוסקים הם בתורה ומצוות, הנה עיי' העסק דתורה ומצוות שלהם הם נוהגים כח ועוד גם לאלו היושבים בגויה רח"ל, שלא להפעיל מכל המניעות ועיכובים, וללמוד תורה ולקיים מצוות בתוקף דמסיני ועיי' הנה לא רק שהגזירות דאורח'ע אין יכולים לכלותם חיי, אלא תולדה מזה שקיום התמיצי שלהם הוא ביות שאת ועל שהוא באופן שלמעלה ממדינה והגבלה, באופן דופרצט', מגיזן שהוא באופן דמסיני שהוא למעלה מהשתלשלת שבאדם. וכידוע, שראשה ההשתלשלות ענין המסיני הוא מצד תוקף הרצון שלמעלה מהשכל. והנה גם מה שמסכים כמאמר, שעיי' המסיני על תורה וימש' רב טוב לבית ישראל, טוב במלאפס, שהוא למעלה מטוב בחולם, והוא הטוביות הנבחרת

מאמר א ר"ח באחי לנגי, שואמר בליל שיק - לא הגיע לידנו לייצי. מאמר ג ד"ח באחי לנגי - נאמר בהתחברות דמצאיי שיק. מאמר ד - שומעים ה"א. מאמר ה - דב"ה צדיקה פרונו תפישי (מה"מ קונטרסים ח"א לב, ב ואילך. מה"מ תפישי עי 113 ואילך. מאמר ו - שומעים פו, ב. מאמר ז - ראה לקוטי לוי' אגיק עי שמו. וראה עי לקוטי ח"ש ע"ע 343 ואילך. וש"ע. מאמר ח - משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' ריעות ספ"ג. מאמר ט - ראה לקוטי לוי' אגיק עי שמו. וראה עי לקוטי ח"ש ע"ע 343 ואילך. וש"ע. מאמר י - נאמר בהתחברות דמצאיי שיק. מאמר יא - שומעים ה"א. מאמר יב - דב"ה צדיקה פרונו תפישי (מה"מ קונטרסים ח"א לב, ב ואילך. מה"מ תפישי עי 113 ואילך. מאמר יג - שומעים פו, ב. מאמר יד - ראה לקוטי לוי' אגיק עי שמו. וראה עי לקוטי ח"ש ע"ע 343 ואילך. וש"ע. מאמר טו - משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' ריעות ספ"ג. מאמר טז - ראה לקוטי לוי' אגיק עי שמו. וראה עי לקוטי ח"ש ע"ע 343 ואילך. וש"ע.

הוא עיי' המננגד וקרא. וכמ"ל וי' והנצח זו בנין ירושלים, שדוקא כאשר יש מניעות ועיכובים על תורה ומצוות, הנה אז מחעורר החוקף דמסיני שלמעלה מהשכל, בחי' אוצר של יראת שמים. והנה מיי' צדיקה פרונו בישראל (ולא פרונו). כי הצדיקה שעשה הקב"ה בישראל עיי' שפיזון לבין האומות הוא הענין דפרונו שלמעלה ממדינה והגבלה, בה"ה פרונו חשב ירושלים. והיינו, שעיי' המניעות ועיכובים כ"ה שבזמן הגלות [שאל ישנו הענין דפלפול לבין האומות לצורך עבודת הבירורים, והיינו לפי

טו, א. וראה עי לקוטי לוי' אגיק עי שמו. וראה עי לקוטי ח"ש ע"ע 343 ואילך. וש"ע. ובכ"מ. מאמר טז - משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' ריעות ספ"ג. מאמר יז - דב"ה צדיקה פרונו תפישי (מה"מ קונטרסים ח"א לב, ב ואילך. מה"מ תפישי עי 113 ואילך. מאמר יח - שומעים ה"א. מאמר יט - דב"ה צדיקה פרונו תפישי (מה"מ קונטרסים ח"א לב, ב ואילך. מה"מ תפישי עי 113 ואילך. מאמר כ - ראה לקוטי לוי' אגיק עי שמו. וראה עי לקוטי ח"ש ע"ע 343 ואילך. וש"ע. מאמר כא - משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' ריעות ספ"ג. מאמר כב - דב"ה צדיקה פרונו תפישי (מה"מ קונטרסים ח"א לב, ב ואילך. מה"מ תפישי עי 113 ואילך. מאמר כג - שומעים ה"א. מאמר כד - דב"ה צדיקה פרונו תפישי (מה"מ קונטרסים ח"א לב, ב ואילך. מה"מ תפישי עי 113 ואילך. מאמר כה - ראה לקוטי לוי' אגיק עי שמו. וראה עי לקוטי ח"ש ע"ע 343 ואילך. וש"ע. מאמר כו - משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' ריעות ספ"ג. מאמר כז - ראה לקוטי לוי' אגיק עי שמו. וראה עי לקוטי ח"ש ע"ע 343 ואילך. וש"ע.

וארובה, יום השבת אינו זמן של מלחמה כו"ו, והיינו ע"י כח המסי' שלמעלה ממדידה והגבלה, שלכן ה"ז למעלה מהשבונות כו', וכמו בענין בזכו האוצרות, שמצד ענין המסי' לא שייך שיעשה חשבון אם לזכו האוצרות עבור ענין פלוני כו'. ומבאר במאמר, וכשם שבענין לזכו המלחמה בגשמיות, הרי ישנם חכמים גדולים השוקרים בחכמות של טכסיס המלחמה וישנם אנשי חיל שאינם יודעים כלל עמקי החכמות של טכסיס המלחמה, אלא הם עובדים באמונה ובמסיני, ויעיקר כיכוש המלחמה, הוא ע"י האנשי החיל ההלוחמים במסיני, שהן המה המנוצחים. ע"ז הוא גם כמלחמה הרוחנית, שהמנוצחים הם באמונה ובהתקן כיכוש אשר יראה ה' נגה בלבס"ב, כמשנ"ת שם באריכות. והנה, מה שאומר שנוצחון המלחמה הוא ע"י האנשי חיל דוקא, אין הכולנה לשלל ח"י את הפקידים הגבוהים העוסקים בטכסיסי המלחמה, כי אם, שגם עבורתם של הפקידים הגבוהים צריכה להיות (לא מצד השכל, וגם לא מצד בחי' הגילויים שלמעלה; מהשכל, כי אם) באופן דמסיני, כמו ח"ילים פשוטים, שע"ז גם העבודה שלהם היא מצד עצם הנשמה שלמעלה מבחי' הגילויים, שאז גילויים גם הם ככלל "החיל אשר יראה ה' נגה בלבס"ב. ומה שמדויק נגה בלבס"ב, היינו לפי שבחי' עצם הנשמה שלמעלה מבחי' הגילויים היא דוקא בלב ולא כמות. והנה, כשם שבמלכותא דארעא, ככדי לנצח את המלחמה מבזכו המלך אוצרותיו ונתן אותם לאנשי החיל, ע"ז הוא גם כמלכותא דרקיעא, שככדי לנצח את המלחמה פותחים את האוצר העליון שלמעלה מבחי' גילוי ונותנים אותם לישראל, שע"ז מתגלה האוצר של י"ש שבהם. וכן הוא גם לאידך גיסא (מלמטה למעלה), שע"י שישראל עומדים כלמסיני ומעוררים את האוצר של י"ש שבהם, אזי רוח א"תי ורוח כו"ו, שפותחים עכורם את האוצר שלמעלה, יפתח הוי"ל את אוצרו הטוב, וזה מסייע עבורם את האוצר שלמעלה את המלחמה, ועד שזה נמשך גם בגשמיות, שנמשך רק טוב לבית ישראל למטה מעשרה טפחים כטוב הנראה והגולה. א"ת

זה כפריטיות יותר בחקיקים המבואר במאמר שניתן ליום ההלולה, באחי לגני אחותי כלה...
 (24) ראה סת"מ חול"ב ח"א ע' נח. תו"מ שם הערה 96.
 (26) ראה חז"ב ספ"ב, ב.
 (25) ראה סת"מ תרל"ט ע' 126 ובתוספתן

שכירור הניצוצות אינו יכול להיות כפי שהי' בזמן שלמה, שאז נכלל הניצוצות בדרך ממילא כנר כפני האבוקה¹⁸, משא"כ בזמן הגלות צריכים כ"י לילך למקומות שבהם נמצאים הניצוצים ולכרום במקומם, ע"ז דוקא מתעורר ומתגלה בחי' (ירושלים, היינו) האוצר של יראת שמים שכ"א מישראל, מצד עצם הנשמה שלמעלה ממדידה והגבלה, ונמשך גם מלמעלה מבחי' אוצרו הטוב שלמעלה מהשתלשלת, כמ"שי"ו יפתח הוי"ל את אוצרו הטוב, שיומשך בחי' ורק טוב לבית ישראל. וי"ל ע' א"ת

ודם, שיש לו אוצרות יקרים שאינם מלשמה בהם גם לצורך היותר גרול, וע"ז שהם כמוסים מעין כל רואה, ומ"מ, כאשר ישנה מלחמה, אזי מוכזב המלך את כל אוצרותיו ככדי לנצח את אויביו ומגוריו, והדוגמא מוז' למעלה, רבחי' אוצר העליון הוא בחי' שלמעלה¹³ מאור וגלילי (אוצר הכמות, היינו למעלה מבחי' גילוי), וע"ז הוא גם בנשמה, שבהי' האוצר של יראת שמים שבנשמה הוא בחי' נקודת הירישי שבתולמות לך שמצד עצם הנשמה, שלמעלה מבחי' הגילויים ותינו, דכחי' נקודת הירישי היא לא רק למעלה מהשכל (ראשית הכחות פנימיים), כי אם, שהיא למעלה גם מכללות בחי' הגילויים דנשמה, גם מבחי' המקיפים ח"י ויחידה, ודונה, גם יתגב וזיא רק בחי' שם (וגילוי) בלבד, וכמאמר הירישי הוא מצד עצם הנשמה, ונפש רוח נשמה ח"י יחידה, שגם בחי' יחידה היא רק שם (וגילוי) נקרא, י"ה, נפש רוח נשמה ח"י וענין נקודת הירישי הוא מצד עצם הנשמה, ודונה מה שיראה זו היא מנעת בעצמותו ית', וכנ"ל (ס"ב) שיראה זו היא מצד עצמותו ית' ולא אתרמין לא בשום אות ולא בשום קוץ, וכיין שיראה זו היא מצד עצם הנשמה שלמעלה מהי' שמות נותני', לכן היא מנעת למעלה מהי' אותיות דשם ח"י וכו', קוצו של י"ד, היינו שמנעת בעצמותו ית', ונל"ל כחי' זו, היא¹⁴ בשביל הנצחתו, שדו"ע העבודה דמסיני בפועל, שע"ז דוקא מנוצחים את המלחמה, וזהו התניית כח לכא"א מישראל, וכמאוד"ק¹⁵ שהקב"ה עוורו, שע"ז יוכל לנצח כמלחמה בעבודתו ככל יום (לא רק ביום השבת,

18) ראה ת"א בראשית ו', א. לקו"ת
 19) ומכ"מ.
 20) מבואר בתו"מ.
 21) ראה סת"מ קונטרסים ח"א ל"ג, פ"א.
 22) ראה סת"מ תוצי' ס"ע 56. ושי"ב.
 23) סוכה נב, ב. וראה תניא רפ"ג.

18) ראה ת"א בראשית ו', א. לקו"ת
 19) ומכ"מ.
 20) מבואר בתו"מ.
 21) ראה סת"מ קונטרסים ח"א ל"ג, פ"א.
 22) ראה סת"מ תוצי' ס"ע 56. ושי"ב.
 23) סוכה נב, ב. וראה תניא רפ"ג.

ומקדש, ששם היתה עיקר שכינה בתחתונים לאחר בנין המשכן והמקדש, ובתוכם (כחוכו לא נאמר אלא בתוכם), בתוך כל אחד ואחדיו, שע"י עבודתו נעשה בו השראת השכינה (ולשכנו לעד), ונסף לכך שע"י עבודת כללות ישראל פועלים הענין דושכנתי כפשוטו, במשכן ומקדש; וזהו גם שאתח העבודות העיקריות במשכן הו"ע הקרובות, ופירוש קלכן הוא הקרוב שבין המטה והמעלה (כמ"ש רבינו בחיינו בשם הזוה"ר).

וממשיך כהמאמר¹⁴, שכללות ענין המשכן הוא כמ"ש ועשית את שטות, דשטה פירושו נטי', דהיינו, סטי' מדרך הישן, שזהו מצד השטות ולעריץ, כמארז"ל¹⁵, אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות.

והעבודה היא להפוך לעשות מזה קרישים למשכן, וזהו גם הדיקן בחוכה קרישים, דקיש הוא אוהיות שקר, שזהו הדיקן דאמת הו"י לעולם¹⁶, היינו, שצריך להפוך את שקר העולם ולעשות ממנו קריש למשכן ומקדש (משכן ראיקרי מקדש ומקדש דאיקרי משכנ¹⁸), ועי"ז נעשה משכן לו ית' שבו חיה השראת השכינה (ושכנתי). והנה, כיון שהעבודה היא לחקן את השטות שלמטה מן השכל, והעבודה צריכה להיות כאופן המתאים להענין שצריכים לחקן, הרי מוכן שלא מספיק עבודה ע"פ שכל אלא צריך להיות עבודה שלמעלה משעם דעתו. וכדוגמת מ"ש הרמב"ם בהל' דעות¹⁹, שאף שהודין הישרה היא מדה בננות, מ"מ, אם ה"י רחוק לקצה האחד, לא מספיק שילך כדרך המיצוע, אלא צריך להרחיק עצמו לקצה השני. ועאכור"כ שכן הוא בנוגע לשטות דלעריץ, שקר העולם, שכר' לעשות מזה משכן לו ית', הרי זה דוקא ע"י העבודה שלמעלה מט"י, למעלה אפילו משנל וט"י דקדושה, שעל זה איתא בגמרא במסכת כותובות²⁰ אהני לי שטותי לסכא. ומזה מוכן גם שאילו שיכולים לפעול²¹.

11) הובא בשם רד"ל בלקי"ת ר"פ נשא ב' סעי"ב. ור"מ. וראה ראשית חכמה שער האהבה פ"ו קורב לחזקתו (ר"ה ושני פסוקים), אלשיך עה"פ תוהמה שם (ישמעת' לומדים"), של"ה טו, א. ר"א. חלק תושב"כ תוהמה שכת' ב. שכו, ב. וראה לקי"ש חל"ז ע"י 173 הערה 45.
12) ויקרא א. ט.
13) ח"ג ה. וע"א (תובא בשל"ה ר"א, ב).
14) פ"ק ר. ג. תצוה כח, ית. של"ה שם.
15) תוהמה כו, טו.
16) מטרה ג, א.
17) התל"ג קק"ב, ב.
18) עירובין ב, א.
19) פ"כ ה"ב.
20) י"ן, א.

מ"ש רבינו בחיינו בשם הזוה"ר

(הנחה בלתי מוגה)

בס"ד. מוצגש"ק פ' בשלח, י"א שבט (מאמר ג'), ה'תשכ"ד

24) **באתי** לגני אחותי כלה¹, ומבאר בעל החילוקיא בהמשך שנתן ליום (הנחה בלתי מוגה)

בתחילה, דעיקר שכינה בתחתונים היתה, דבתחילה (קודם החטא) היתה השכינה למטה, בגן עדן, ואת"כ הנה ע"י חטא עה"ד והחטאים שלאחריו סילקו את השכינה מלמטה למעלה עד לרקיע השביעי. ואח"כ באו הצדיקים והמשיכו והורידו את השכינה מלמעלה למטה, כל אחד ע"י עבודתו, עד שבא משה רבינו, שהוא השביעי, וכל השביעי חביבין, והמשיכה מרקיע (הוא) לארץ, שזהו עיקר העבודה. וזהו מ"ש צדיקים ירשו ארץ וישכנו לעד עלי, היינו, שצדיקים אמתה ע"י עבודתם כאמתכפאי, ומאמתכפאי באים שיהי' בגילוי למטה. והוא ע"י עבודתם כאמתכפאי, ועלמין, אמתל דייקא, שהו"ע של גילוי נעלה ביותר. וזהו כללות הענין²⁷ רשנבתי בתוכם³⁰, שיש בוח' כ' ענינים (פירושים) ושנבתי, היינו, המשכן

27) עמל' כולם צדיקים.
30) עמל' כולם צדיקים.

- 3) שתשיך עה"פ.
- 4) וק"י פכ"ט, יא.
- 5) תהלים ל"ז, כט.
- 6) ישיע"ט, כא. וראה סנהדרין ר"פ חלק (צ, א).
- 7) ע"פ נוסח התפלה — שחורית דשבת ויר"ט ובשש"ש"ש שם: שוכן עד יקדש שמו (ישעי' נ"ו, טו).
- 8) בתנ"י פכ"ז (ל"ז, א) ובלק"ת ר"פ פקודי מצייני לוח' ח"ב קפה, ב (ובלק"ת שם מציין גם לזוה שם טו, ב. וראה גם שם קפ"י, א). וראה גם תו"א ויקהל פט, ד. לקי"ת חוקת סו, ג.
- 9) ראה תו"א ויקהל שם.
- 10) תוהמה כח, ח.

11) הובא בשם רד"ל בלקי"ת ר"פ נשא ב' סעי"ב. ור"מ. וראה ראשית חכמה שער האהבה פ"ו קורב לחזקתו (ר"ה ושני פסוקים), אלשיך עה"פ תוהמה שם (ישמעת' לומדים"), של"ה טו, א. ר"א. חלק תושב"כ תוהמה שכת' ב. שכו, ב. וראה לקי"ש חל"ז ע"י 173 הערה 45.
12) ויקרא א. ט.
13) ח"ג ה. וע"א (תובא בשל"ה ר"א, ב).
14) פ"ק ר. ג. תצוה כח, ית. של"ה שם.
15) תוהמה כו, טו.
16) מטרה ג, א.
17) התל"ג קק"ב, ב.
18) עירובין ב, א.
19) פ"כ ה"ב.
20) י"ן, א.

והכוונה כזה הם אנשי החיל שהם דוקא עושים את הוצחון, והיינו, שאף שפקידי החיל הם אלו שמונחים ויודעים כל התכנות שכתבתיים המלחמה, מ"מ, אלו שפועלים את הוצחון הם אנשי החיל שמוטרים נפשם בפועל (כפי שמבאר גם בסיום המשך ההילולות²⁸). ומזה מוכן שכרי שבב"י יוכלו לנצח במלחמה, להפוך את שקר העולם ולעשות ממנו קרישים למשכן שבו יהי הענין דשכנתי, ונתנים להם מלמעלה לא רק הענינים שהם בגדר גילוי, אלא גם ענינים כאלו שדוגמתם למטה הרי"ע האוצרה, שהוא כמות החתום מעין כל רואה מלבד המלך עצמו, והיינו, שדו"ר"ע שלמעלה מכל ענין של גילוי, אפילו גילוי בדרגה היותר עליונה;

(ו) והסדר כזה הוא שתחילת ההמשכה היא באופן של בקודה, שהו"ע המסייג, ואח"כ נמשך באופן של צדקה פרונוני²⁹, שהו"ע דפרדות (כנ"ל²⁸), באופן דפרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה³⁰.

וכיין שמלמעלה נמשך ענין געלה יותר מאור וגילוי, צריך להיות כך גם שהרי צדקים דומים לכוראם³¹. והענין כזה, שגם במדינתם של שוה"ע האור, ולכן, לא מספיק העבודה וכלל וככל נפשי³², אלא צ"ל העבודה וכלל מאד³³ (שעבודה זו דוקא נקראת עושיין רצונן של מקומי³⁴), שדו"ר"ע המסירת נפש, ועוד זאת, שענין זה לא רק בבחינת מהדרין מן המהדרין, אלא שנוגע ודרוש כשכיל נצחון המלחמה נגד הלעו"ל לולי זאת, יכול להיות ענין של לעו"ל כסוג היותר תחתון, כפי שמונאר בהמאמר (כפ"י³⁵) שאפשר חלילה שבכת החורה אומר לך הלכה שהוא היפך החורה (היפך הענין דקול מהצצים³⁶, אלו האומרים על טמא טמא ועל שהור טהור³⁷, אשר, הבחינה על זה הוא הענין דכ"ן משאבים³⁸, ששוואבים לאחורים), וכיין שההלמוד הוא אצל

- (34) ראה הד"ר א"ג מוהר"ש"א ברכות ל"ה, ב.
- אור חורה להרב המגיד סימן קס"ו, לקי"ח
- שלת מב, ג.
- (35) מדב"א פ"י, וראה ד"ה א"ר אושעיא
- כ"ר צדקת פרותו תרפ"ט פ"ג (סד"ה תרפ"ט
- ע"י 116 ואילך).
- (36) מדב"א פ"י שם.
- (28) פק"י ע"ש ע"י 154.
- (29) ספר שופטים ה' י"א.
- (30) ד"ה צדקת פרותו דיום שייק ליעיל
- (31) וצא נת, ד.
- (32) ב"ד פס"ז, ה. במדב"ר פ"י, ה.
- (33) ואתחן ג' ה"ה.
- (34) פק"י ע"ש ע"י 154.
- (35) ספר שופטים ה' י"א.
- (36) ד"ה צדקת פרותו דיום שייק ליעיל
- (37) וצא נת, ד.
- (38) ב"ד פס"ז, ה. במדב"ר פ"י, ה.
- (39) ואתחן ג' ה"ה.

עבודה זו הם אלו הנקראים בשם צבאות³⁹ הו"ע, שענינם של אנשי החיל שבצבא הוא שהלכים במסדרת נפש (עבודה שלמעלה מטו"ד) כדי לנצח במלחמה, והיינו, שבאופן אחר אז אפשר להיות ענין הוצחון, אצ"כ הולכים במלחמה על מנת למסור נפשו. והו"ע ענינו של כפא"ר⁴⁰ מישראל, שלכן נקראים בשם צבאות הו"ע, כדאיאת ונתניא⁴¹ שאפילו קל שבקלים מוכן למסור נפשו על קדושת השם.

וממשיך לבאר⁴², שכשכיל נצחון המלחמה ישנו ענין האוצר שנתחנן⁴³ מלמעלה וברוגמת ענין המלחמה אצל מלך כו"ר⁴⁴ שאפילו האוצרות שלא נגע בהם עד אז, ולא רק האוצרות שלא, אלא גם האוצרות שאצרו אבותי, שגם קרים אצל כל ע"י שאפילו אינו מראה אותם, הנהגה בשביל ניצוח המלחמה, הרי הוא לעומד חיי נפשו, ומקובל כל האוצרות שלו והאוצרות שאצרו אבותי, ונייץ מנצח במלחמה, והענין כזה, שענין הוצחון הוא מצד מדה הנצח, שמנעת בעומק הנפש ביוח. ולכן, הנהגה כלה האדם הרי אצלו מדה הוצחון בעומק יותר, וע"י שאמר רי"ל⁴⁵, כל ת"ח שאינו נוקם נזטר כנחש אינו ח"ח, שדו"ר המעלה שכענין הוצחון (אלא שהוקמה והנחירה צריכה להיות לפי התנאים שנתבאר במורא וכפוסקים⁴⁶). וצאכ"כ בנוגע למלך, שענינו הוא שמשכמו ומעלה גבוה מכל העם⁴⁷, כולל גם השוים, הרי מדה הוצחון אצלו היא כחוקה. ומצד מדה הוצחון, הנה אפילו האוצרות שלא תשורם עין אדם, לא זו בלבד שפותח אותם ונותנם, אלא עוד זאת, שמכובד אותם, ומחלק אותם ע"י שרי ופקידים שהם פקידים החיל.

(ב) שכשם זה נקראו ביצ"מ, שזוהי בתכנה למ"ת, שבו ניתנו ההוראות בנוגע לכל עניני העבודה, שכללותם הו"ע צשיית המשכן.

(ג) ככל ג' הפירושים שבצבא⁴⁸ ע"י י"א.

(ד) שהו"ע תכלית כוונה ורצון המלך, וענין זה נוגע למעלה יותר משכיל, שלכן עושה דברים שאינם ע"פ שכל — לכזבו האוצרות כ"ר.

- (21) בא יב, מא.
- (22) ראה בהמהושר פק"י סד"ה תשי"ח
- בסופן, וכפ"י ולח"מ שם.
- (27) שמואל א"ט, ב. ונתבאר באה"ת
- וירא כו"ד ר תשס"ד, ב. שה"ש כו"ד ב ע"י ח"ד
- ואילך.
- (26) ראה יומא שם. רמב"ם הל' תי"ח
- (27) שמואל א"ט, ב. ונתבאר באה"ת
- וירא כו"ד ר תשס"ד, ב. שה"ש כו"ד ב ע"י ח"ד
- ואילך.
- (28) פק"י ע"ש ע"י 154.
- (29) ספר שופטים ה' י"א.
- (30) ד"ה צדקת פרותו דיום שייק ליעיל
- (31) וצא נת, ד.
- (32) ב"ד פס"ז, ה. במדב"ר פ"י, ה.
- (33) ואתחן ג' ה"ה.
- (34) פק"י ע"ש ע"י 154.
- (35) ספר שופטים ה' י"א.
- (36) ד"ה צדקת פרותו דיום שייק ליעיל
- (37) וצא נת, ד.
- (38) ב"ד פס"ז, ה. במדב"ר פ"י, ה.
- (39) ואתחן ג' ה"ה.

מוצג"ש"ק פ' בשלח, י"א שבט, ה'תשפ"ד קא

בתיניא³⁹, שוהו מ"ש בהמאמרי⁴⁰ שבכח התורה אומר דבר הלכה שהוא היפך התורה, שגם זה נכלל בהענין דלמטה מטה (ע"כ הוא המבואר ביי"ב פ' ומוציא מצו) פורקים הראשונים.)

(כ) **ולמשיך** כפרק י"ד: והנה כתיב ואתה מחי' את כולם כתיב⁴¹ דהארת אור אלפי הרי נמשך להוות ולהחיות את כל הנבראים מאין ליש, וכדאיאת באג"ק ס"ך דהארה הארה הארה הוא ככל הנבראים ונוצרים ונעשים כו', שהוא האור החיות אלפי שנמשך ככל הנבראים, וכמאמר⁴² הוץ ומפניס מקרני ראמים עד בניי כנים, דהאורי ושהחיות מאיר ונמשך גם כמדרי' היותר החתונים והיותר שפלים, וכמ"ש⁴³ אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנן (עפ"ל) והיינו, דאע"פ שישנם הענינים שהם למטה מטה, כמשנת⁴⁴ל בארולה כמה דרגות כזה עד למטה מטה, מ"מ, גם ענינים אלו הם ככלל מ"ש ואתה מחי' את כולם, כולם דייקא, שכולל גם הענינים שהם למטה מטה ביותר, אפילו קליפות, ואפילו הענינים שלמטה מקליפות, שזהו העובר על רצונו ר"ל (כדלקמן ס"ד-ה).

(ג) **והענין** בתי: דהנה, מ"ש ואתה מחי' גו', אך הכונה להעצמות ממשי, וכמ"ש רבינו הזקן בשער היחוד והאמונה⁴⁵ בפירוש ואתה מחי' את כולם, שתיבת ואתה היינו בחי' האותיות מאל"ף ועד ת"ו והח"א היא ה' מוצאות הפה, מקור האותיות, והרי העצמות הוא למעלה מענין האותיות, דלא אחרמדי לא בשום אות ולא בשום קוץ⁴⁶ ואף שאין איזה ענין אחר שמחיי' ת"ו מלבד העצמות, וע"ד מארז"ל: אלפי ולא למדורתי, מ"מ, אופי' החיות כולל להיות כפי שעצמות הוא כמו שהוא, או כפי שרצון העצמות הוא להחיות ולתחית את עצמו באור עליון שקמי' ית' אדם הוא⁴⁷, וזהו מ"ש רבינו הזקן שתיבת ואתה קאי על

(ט) ולדעת, שמספר י"ד שייך כבר להעילי דקיימא סיהרא באשלתמא⁴⁸, שהרי חודש הלכה אנו ל' יום שלמים, אלא⁴⁹ כ"ט יום

- (43) פ'ק י"ד שם ע"י 134.
- (44) דארא ודח"א ק"א, רכה, ב.
- (45) כ"ט א"י חת"י.
- (46) נחמ"ט, ט, ו.
- (47) דארא ע"י ג, ב.
- (48) תהלים קל"ט, ב.
- (49) פ"ב.
- (50) לקו"י פתח פ, ב.
- (51) ספורי — הובא בפירוש שער לב (שער הכרונות) פ"ב.
- (52) דארא חק"י חק"ו ע קורב לספור (קלה, ב).

באתי לבני

והנה הדרגה הכי עליונה בענין הגילוי הוא הגילוי שאין לו סוף ואין א"ס ל' תכלית. וזהו שמביא בהמאמר⁴⁹ מ"ש בתינוני זהו⁵⁰ שאור א"ס הוא למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית והיינו⁵¹ שמה שנקרא בשם אור מוכן, שזוה"ע של גילוי, שהרי גור האור הוא גילוי, אבל אין זה א"ס אור (גילוי) סתם, אלא אור שנקרא בשם א"ס, שהוא למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית. ומסביר גודל הענין שבו, החל מהביאור בהענין דלמטה עד אין תכלית דהיינו עד מדינה היותר מטה מטה שבסדר השתלשלות, כעוה"ז החתון שהוא עולם העשי, וכעולם העשי גופא לא רק עניני קדושה ועניני רשות שבו, אלא גם ענין הקליפות, שגם הם קשורים עם עולם העשי. וזהו מזה, אפילו ענינים שהם למטה מהקליפה, כמבואר בתיניא⁵² שהאדם החוטא ועובר על רצונו ית' הוא גורע ופחות הרבה מאד מהס"א והקליפה, וכמאמר יתוש קדמך⁵³, ריח שהקליפה ממלאת את התפקיד שלכל נבואות, והיינו, לא רק ענין הקליפה שהיא שומרת להפריד⁵⁴, אלא גם ענין הקליפה כפי שמסית ומפחה לעבור על רצונו ית', כדוגמת הוונה ששכרה המלך כדי לפתות את כן המלך⁵⁵, שבוה היא ממלאת את צווי המלך, משא"כ החוטא ועובר על רצונו ית', שהרי הוא למטה מזה, ובוה גופא ישנו אופן שהוא חוטא ופושע בענינים⁵⁶ של לע"ז או כע"ל דרשות, אך ישנו גם אופן שלמטה מזה, שמשחמת בעניני קדושה כדי לעשות היפך רצון העליון, שהוא כמשל האורז בראשו של מלך, ומורידו למטה, וטמון פניו בתוך כו' (כפי שמסיים⁵⁷ בראשית

(41) שוהו מ"ש בהמאמרי שבכח התורה אומר דבר הלכה שהוא היפך התורה, שגם זה נכלל בהענין דלמטה מטה (ע"כ הוא המבואר ביי"ב פ' ומוציא מצו) פורקים הראשונים.)

(כ) **ולמשיך** כפרק י"ד: והנה כתיב ואתה מחי' את כולם כתיב⁴¹ דהארת אור אלפי הרי נמשך להוות ולהחיות את כל הנבראים מאין ליש, וכדאיאת באג"ק ס"ך דהארה הארה הארה הוא ככל הנבראים ונוצרים ונעשים כו', שהוא האור החיות אלפי שנמשך ככל הנבראים, וכמאמר⁴² הוץ ומפניס מקרני ראמים עד בניי כנים, דהאורי ושהחיות מאיר ונמשך גם כמדרי' היותר החתונים והיותר שפלים, וכמ"ש⁴³ אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנן (עפ"ל) והיינו, דאע"פ שישנם הענינים שהם למטה מטה, כמשנת⁴⁴ל בארולה כמה דרגות כזה עד למטה מטה, מ"מ, גם ענינים אלו הם ככלל מ"ש ואתה מחי' את כולם, כולם דייקא, שכולל גם הענינים שהם למטה מטה ביותר, אפילו קליפות, ואפילו הענינים שלמטה מקליפות, שזהו העובר על רצונו ר"ל (כדלקמן ס"ד-ה).

(ג) **והענין** בתי: דהנה, מ"ש ואתה מחי' גו', אך הכונה להעצמות ממשי, וכמ"ש רבינו הזקן בשער היחוד והאמונה⁴⁵ בפירוש ואתה מחי' את כולם, שתיבת ואתה היינו בחי' האותיות מאל"ף ועד ת"ו והח"א היא ה' מוצאות הפה, מקור האותיות, והרי העצמות הוא למעלה מענין האותיות, דלא אחרמדי לא בשום אות ולא בשום קוץ⁴⁶ ואף שאין איזה ענין אחר שמחיי' ת"ו מלבד העצמות, וע"ד מארז"ל: אלפי ולא למדורתי, מ"מ, אופי' החיות כולל להיות כפי שעצמות הוא כמו שהוא, או כפי שרצון העצמות הוא להחיות ולתחית את עצמו באור עליון שקמי' ית' אדם הוא⁴⁷, וזהו מ"ש רבינו הזקן שתיבת ואתה קאי על

(ט) ולדעת, שמספר י"ד שייך כבר להעילי דקיימא סיהרא באשלתמא⁴⁸, שהרי חודש הלכה אנו ל' יום שלמים, אלא⁴⁹ כ"ט יום

- (37) פ'ק י"ב שם ע"י 132.
- (38) סוף חק"ו נה, וזהו חודש יתרו ל', כ ט"ע חתול ואילך. מר"מ חגי"ש ע' קנה. תש"ד ע"י 139 ואילך. ועוד.
- (39) פ"ב.
- (40) מנהדרין לת, א.
- (41) שוהו מ"ש בהמאמרי שבכח התורה אומר דבר הלכה שהוא היפך התורה, שגם זה נכלל בהענין דלמטה מטה (ע"כ הוא המבואר ביי"ב פ' ומוציא מצו) פורקים הראשונים.)
- (42) כתיב ואתה מחי' את כולם כתיב דהארת אור אלפי הרי נמשך להוות ולהחיות את כל הנבראים מאין ליש, וכדאיאת באג"ק ס"ך דהארה הארה הארה הוא ככל הנבראים ונוצרים ונעשים כו', שהוא האור החיות אלפי שנמשך ככל הנבראים, וכמאמר הוץ ומפניס מקרני ראמים עד בניי כנים, דהאורי ושהחיות מאיר ונמשך גם כמדרי' היותר החתונים והיותר שפלים, וכמ"ש אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנן (עפ"ל) והיינו, דאע"פ שישנם הענינים שהם למטה מטה, כמשנתל בארולה כמה דרגות כזה עד למטה מטה, מ"מ, גם ענינים אלו הם ככלל מ"ש ואתה מחי' את כולם, כולם דייקא, שכולל גם הענינים שהם למטה מטה ביותר, אפילו קליפות, ואפילו הענינים שלמטה מקליפות, שזהו העובר על רצונו ר"ל (כדלקמן ס"ד-ה).
- (43) מ"ש ואתה מחי' גו', אך הכונה להעצמות ממשי, וכמ"ש רבינו הזקן בשער היחוד והאמונה בפירוש ואתה מחי' את כולם, שתיבת ואתה היינו בחי' האותיות מאל"ף ועד ת"ו והח"א היא ה' מוצאות הפה, מקור האותיות, והרי העצמות הוא למעלה מענין האותיות, דלא אחרמדי לא בשום אות ולא בשום קוץ ואף שאין איזה ענין אחר שמחיי' ת"ו מלבד העצמות, וע"ד מארז"ל: אלפי ולא למדורתי, מ"מ, אופי' החיות כולל להיות כפי שעצמות הוא כמו שהוא, או כפי שרצון העצמות הוא להחיות ולתחית את עצמו באור עליון שקמי' ית' אדם הוא, וזהו מ"ש רבינו הזקן שתיבת ואתה קאי על
- (44) שגם זה נכלל בהענין דלמטה מטה (ע"כ הוא המבואר ביי"ב פ' ומוציא מצו) פורקים הראשונים.)
- (45) בשער היחוד והאמונה בפירוש ואתה מחי' את כולם, שתיבת ואתה היינו בחי' האותיות מאל"ף ועד ת"ו והח"א היא ה' מוצאות הפה, מקור האותיות, והרי העצמות הוא למעלה מענין האותיות, דלא אחרמדי לא בשום אות ולא בשום קוץ ואף שאין איזה ענין אחר שמחיי' ת"ו מלבד העצמות, וע"ד מארז"ל: אלפי ולא למדורתי, מ"מ, אופי' החיות כולל להיות כפי שעצמות הוא כמו שהוא, או כפי שרצון העצמות הוא להחיות ולתחית את עצמו באור עליון שקמי' ית' אדם הוא, וזהו מ"ש רבינו הזקן שתיבת ואתה קאי על
- (46) ואף שאין איזה ענין אחר שמחיי' ת"ו מלבד העצמות, וע"ד מארז"ל: אלפי ולא למדורתי, מ"מ, אופי' החיות כולל להיות כפי שעצמות הוא כמו שהוא, או כפי שרצון העצמות הוא להחיות ולתחית את עצמו באור עליון שקמי' ית' אדם הוא, וזהו מ"ש רבינו הזקן שתיבת ואתה קאי על
- (47) וזהו מ"ש רבינו הזקן שתיבת ואתה קאי על
- (48) באשלתמא, שהרי חודש הלכה אנו ל' יום שלמים, אלא כ"ט יום
- (49) אלא כ"ט יום

מוצגייק פ' בשלח, י"א שבט, ה'תשפ"י קה

שנמצא בשמיים וכפי שמבאר באורכה, שזה לעומת זה נצשה האלקים... ולכן כשם שבהלכות העילוי דקדושה (שזהו"ע קוני ראמים ברוחניות) ישנו ענין שערות הזקן דלמלה"ה, כמ"ש ועתיק יומין יתיב לכושי... כחלג חיוור ושער רישי כעמר נקא (שהו"ע הטלית וחוטי היצייתיים), שזה מורה על גודל ועילוי האור שלמלה (שזהו עומק רוס), שמצד נוצר מצד מעלתו אין כחה לקבל אלא ע"י צמצומים שזו הצמצום שעי"ה הפסק ההוגלות שלאח"י נעשית צמיחה השערות, הנה כמ"כ גם בלע"ז, שבשערה אח"י, והיינו, שכמקום שהמשכה אלקות היא בצמצום, הנה כאשר ישנו צמצום נספך שהו"ע השערות, אזי יש אחיזה והפיסה ותיקה קודש כאלו"ה. וזהו שמצינו ששער באשה עורה"ה, משא"כ בנויר כתרפ"ה קודש וקדושה, משא"כ כאשר השערות הם במקום שיש צמצומים ודינים, אזי צו"ג ואציע"ה שאל (הנ) וכפי שאמר יונה מכסן שאל שועת"ה הייל שגם מתוך שאל השאל מליד (רעודורט ער) אלקות"ה, ותיקה מזהו כמ"ש מורי שאל ויעל, כמכואר שגם שירייה זו היא לצורך על"י והעלי (ויצל) היא לפי ערך הירייה (מורי"ה), ותיינן, שמהענין דמורי שאל גופא, מוכן תכלית העלוי שנועשה על ידה שהרי יודיע"ה שנועשי התורה אינם לשם עונש

י"ד) היינו, ולכשם שאר"ס הוא למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית, כמ"כ גם בעבודת האדם, ש מצד דאם אסק שמים שם אחר (ע"ד למעלה עד אין קץ), ויש מצד דאציעה שאל הנך (ע"ד למטה עד אין תכלית).

טו) אלא, שענין השאל אצל יונה לא הי ענין בלתי רצוי שנועשה על ידו, ואדרבה, ענין זה הי מצד ציווי ה' להגן שיבלענו כדי שלא יטבע במי הים"ה, ולכן אין זה חידוש כ"כ שגם מתוך השאל הי"ה מכיר אלקות. ויענין החידוש הוא שגם כאשר אציעה שאל, היינו, שהאדם מצד עצמו יורד לשאל ע"י ההטא כר, מ"מ, הנך.

- 80) קולת ג' יד.
81) ראה לקיטת אמור לא, ד ואילך.
82) דניאל ג' ט.
83) ראה גם לקיטת ר"פ קוה.
84) זח"ג ס, ב.
85) ברכות כ"ב, א.
86) נשא ג, ה.
87) יונה ב, ג.
88) מצו"ד שם, א.
89) שמואל א, ב, ו.
90) ראה לקיטת ח"ע י, ג. וכת"מ.

קהל דניאל

ה' ורנה נתבאר לעיל שההמשכה למטה מטה כוללת גם הענינים שהם מה שממשיך בהמאמר: "וכמ"ש או שערוב על רצון הבורא. והנה הנך", שהרי ענין השאל הוא הנוש לעובדי בעת"ה, וע"ז ואציעה שאל הנך, שגם שם ישנו אור א"ס. והענין בזה, כפי שמבאר אצלמ"ד האמצעי בשער היציית"ה מ"ש אם אסק שמים ואציעה שאל שניהם יחד, שכשם שאם אסק שמים שם אחר, כמו כן אציעה שאל הנך, אחר ממש, כמו שכתב

יב) ולכן כמצרים הי מכת כנים, כ"י מיניי ובישאבא לשר"י כ"י נרנא, ועי"ז היל יכול להיות יצי"מ, שהו"ע היציאה מוציאים וגבולים. (כ"י) יג) ולכן נכרא השאל ביום שני, שבו נכראת מחלקות"ה משא"כ ביום ראשון שקרא יום אחד"ה, לפי שהי הקב"ה יחד כעולמו"ה וזהו גם ענינו של יורה"פ, כמאר"ל"י יום אחד זה יום תכפורינו, ודיינו, לפי שביהמ"כ"פ אין השטן שולט"ה

- 66) פודס שער יב (שער הנהיבת) פ"ב.
ר"ח שער המשובה פ"ד ד"ה המנוחיל (קכא).
ב' של"פ, א. קפ"ט, א. שח"ב. שו"ת תכ"ס.
צ"י ס"י"ח. תניא שעה"ה"א רפ"ח לקי"ת פ' ראה כב, ריש ע"ג.
67) תול"ס פ"ד, יב. רואה תניא שעה"ה"א פ"י"ח. אוד"ת (יהול אור) לתהלים ע"ה"פ.
68) שורש קט"ב.
69) לקיטת אמורים סימן רב. אור תורה סימן שצ.
70) אבת פ"א מי"ג.
71) קדי"ח פ"ד, א (ב).
72) מנהדרין ל"ט, ב. הובא בתניא פל"א.
73) חולין ג' ב.
74) בי"ד פ"ד ג' ו.
75) בראשית א, ה.
76) פליש"ח עה"פ (מכ"י פ"ג, ח).
77) בי"ד ש"ס.
78) יומא ג, א.
79) פכ"ב כ"ב.

ולצמצם את האור, אמנם, למעלה באצילות לא יתכן לומר שהכל יגביל
 אצמצם את האור, שהרי הכל שם בבחי' אלקות, וא"כ אי אפשר לומר
 שהכלים עצמם הם בבחי' גבול, ודחי' לומר כן באלקות, אך הענין הוא,
 שכדי שיוכל להיות ענין להגביל ענין אחר, ומבחוץ לעולם
 האצילות, הרי זה נפעל ע"י (כללות הענין דעשר ספירות דאצילות,
 ופרשיות) הכלים דאצילות (שנקראים בשם מאנין), אבל הכלים דאצילות
 עצמם הם כלי גבול, והדוגמא לזה באדם המתחנך / (שהוא אדמה
 לעליון⁹⁸), שכאשר כח הכתיבה שפיר נמשך ע"י החתקות האצבעות
 לכתוב אות אחרת, הרי כח הכתיבה גופא, הנה גם בשעה שכתוב אות אחר
 ככתוב לכתוב בר"כ עד לריכוי אותיות, אלא שמגביל עמה שיכוב אחר
 כלי על הקלף, והי רק אות אחרת, ומכאן שלא רחוק לומר כן בעולם
 האצילות (אף שלכאורה אין שייך באצילות ענין של גבול, אפילו להגביל סוף
 מה שחוק הימנו), במשי' מדעת הרמב"ם⁹⁹ שהוא והכמתו אחד, הוא
 כנוגע לעצם הוהוה הידוע והוא הידוע עצמה הכל אחד, ואם הרמב"ם אומר זאת
 צריך להבין איך נעשה ענין ההגבלה כמאנין דליל, וכשלמא באדם, הנה
 אי"פ שעצם הנפש היא למעלה מכל הגבלה, מי"ל יכולה להיות הגבלה
 ובכח הכתיבה, כיון שעובר ע"י היד והאצבעות הרי, אבל למעלה באצילות
 לא שייך לומר כן, שדבר אין לו גוף וליא דמות הגוף¹⁰⁰, אך הפיאור כזה,
 כן הוא יתי כל יכול, ומצד זה יש בו גם כח הגבולות, ולכן יכול לפעול
 כח המגביל גם ללא הכלים שמחוץ לאצילות, ועפ"י מכאן ארמ"ר
 ענין מהר"ש¹⁰² התהוות מציאות הרע, כמישי¹⁰³ וכורא רע, אי"פ
 ענין מהר"ש¹⁰² התהוות מציאות הרע, כמישי¹⁰³ וכורא רע, אי"פ
 ענין מהר"ש¹⁰² התהוות מציאות הרע, כמישי¹⁰³ וכורא רע, אי"פ

כח המגביל, אתה מחסר שלמותו.
 (טז) ובמ"ש בעבור¹⁰⁴ קיו"ם שאם תאמר שיש לו כח בכלתי כע"ג ואין לו
 כח במבול, אתה מחסר שלמותו.
 (101) ח"א רפ"ח
 (102) ד"ה חייב אתם לכרד חול"ח פ"ל-
 לא (סד"ם חול"ח ע"י קסו ואילן).
 (103) יעשי מתי ו.
 (104) חללים ה, ה, לקי"ח במדבר ג, ג
 ואילן.
 (100) פירוט יגול - ע"פ פירוש להרמב"ם
 מחדרו פרק חלק 4 היסוד השלישי.
 (99) ה"ל יסודי התורה פ"ב ה"י, ה"ל תשובה
 פ"ה ה"ה, סוף שמונה פרקים להרמב"ם
 (102) פ"ה ה"ה, סוף שמונה פרקים להרמב"ם
 (103) פ"ה ה"ה, סוף שמונה פרקים להרמב"ם
 (104) פ"ה ה"ה, סוף שמונה פרקים להרמב"ם

101 ח"א רפ"ח
 102 ד"ה חייב אתם לכרד חול"ח פ"ל-
 לא (סד"ם חול"ח ע"י קסו ואילן).
 103 יעשי מתי ו.
 104 חללים ה, ה, לקי"ח במדבר ג, ג
 ואילן.
 100 פירוט יגול - ע"פ פירוש להרמב"ם
 מחדרו פרק חלק 4 היסוד השלישי.
 99 ה"ל יסודי התורה פ"ב ה"י, ה"ל תשובה
 פ"ה ה"ה, סוף שמונה פרקים להרמב"ם
 102 פ"ה ה"ה, סוף שמונה פרקים להרמב"ם
 103 פ"ה ה"ה, סוף שמונה פרקים להרמב"ם
 104 פ"ה ה"ה, סוף שמונה פרקים להרמב"ם

קיצוץ שיעור פ' בשלח, ר"א שבט, התשפ"ד
 קיצוץ שיעור פ' בשלח, ר"א שבט, התשפ"ד
 קיצוץ שיעור פ' בשלח, ר"א שבט, התשפ"ד

בעלמא ח"ו, שהרי התורה היא תורה חסד, וא"כ, גם העונש שבחבורה
 ח"ו של חסד, שתכליתו הוא שיהחזק ויחזור למוטב, אצל כד כד הוא
 העילוי, שכשכיל זה כדאי אפילו הענין דמור"ד שאול (שהו למטה יותר
 מענין התקלפה, כנ"ל), כמאור"ל⁹⁵ מוטב דלדיניי וליה לעלמא דאתי,
 וכידן שזוהו דין קשה ביותר, הרי מוכן מעלה התענוג והטובה שמוגעים
 אליהם, ומכל זה מוכן שאפילו למטה משם ביותר, עד לאדם הפושע,
 ופושע בתכלית, שבכח התורה אומר דבר הלכה שהוא היפך התורה
 (היינו ענין קדושה גופא מוספים כח בלע"ז), הנה גם שם ישנו
 המשכה או"ה"ם, שנמשך למטה עד אין תכלית.
 (95) כמאור"ל

אין סוף ג"כ לתפשטותו, בריכוי המדרגות וההשתל,
 עד למטה מטה ממש כו, אוב"ל שהוא נמשך ומתפשט אינו בהתפעלות
 והשתנות כלל, ואינו כלמין הנשמה והגוף, דהנשמה הרי מתפעלת
 במקור הגוף, אבל האור האלקי המח' ומהוה אינו מתפעל ואינו משתנה
 כלל, ומה שיכול להיות שנינו כהאור ע"י ההתלבשות, והיינו מה
 שהתלבשות פועל איזה שינוי, הוא רק בהחיות שבבחינת כח, וידוע
 דחיות שהוא בבחי' כח הוא מהכלים דכ"ע, וכלים דכ"ע, הי"ה בכחיות
 מציאות, וכראתה כאור"ק ה"ל דראשית ה"ש הן כלים דכ"ע, ומשוי"ז וא"ר ע'
 שייך בהם השינוי וההתפעלות, אבל כאן המח' אין בו שום שינוי וא"ב א"ר
 והתפעלות כלל וכו' יע"ל
 (96) כמאור"ל
 (97) כמאור"ל
 (98) כמאור"ל
 (99) כמאור"ל
 (100) כמאור"ל
 (101) כמאור"ל
 (102) כמאור"ל
 (103) כמאור"ל
 (104) כמאור"ל

91 חגיגה טו ב.
 92 דרפס בחותמת ענינים ע' וכן ואילן.
 93 פ"י ואילן ע' רעג ואילן.
 97 מאמרי אדה"י תקי"ב ח"א ע' קפח
 ואילן.
 99 באה"ח קל"ד ואילן.
 95 קפח, ב.
 96 תקי"ז ברוקמה (ג, ע"ב).
 97 מאמרי אדה"י תקי"ב ח"א ע' קפח
 ואילן.
 99 באה"ח קל"ד ואילן.

יש כ' כד"י בענין הדעת שלמעלה, דעת תחתון ודעת עליון. דעת תחתון הוא באופן שהוא הידוע, שהוא באופן של התלכשות כניכול, ומצד זה יש שינוי ב"ן קודם הידועה בשעת הידועה ולאחרי הידועה. ודעת עליון הוא באופן שהוא הידוע, היינו שידוע לפניו ממילא, לא בכח"י התלכשות או' גם בכח"י דעת עליון ידוע לפניו הכל בפרטיות, וכמאר"ל¹⁰⁸ בר"ה כל באי העולם עורכין לפניו ככני מודין (שנומנים אחד אחד), וכולן נספין במקוריה אחת (ואע"פ שעורכין זה אחר זה)¹⁰⁹ שזוהו הענין דהשגחה פרטית על כל פרט ופרט שנומצא למטהו, ועד שאמר די"ל¹⁰⁹ עד שלא נוצרה המחשבה כלכו של אדם גלי' וידוע לפניו ית', אלט שזוהו בדרך גלי' וידוע לפניו, שאינו מחלשב כלל בידיעה זו, רק שהוא ידוע מאליו וממילא. וכוה מתרין רבינו הזקין¹¹⁰ מה שלכאורה הידיעה שמבין מחשבת כל הנבראים הוא למעלה כמו מחשבות זרות וכו"ו הבאלי¹¹¹ כלין שאין זו כח"י התלכשות המחשבה כלל, כי אם שהוא בדרך גלי' וידוע, בדרך ממילא, כמו שלגבי יוסף לא היו מבכללים המחשבות מדוכרי העולם.

112 ומוסיקה שם שהיינו כן אצל נשיאי ישראל גם בדרות שלאח"י, שזוהו שפעל התבטשש'יק שאף שהי' למטה בעוה"ז הגשמי, לא יהי' לו שום סתירה כלל להיות ג"כ בעולמות העליונים. וכפי שמבאר ארמו"ר האמצעצצ"ט¹¹² מה שהבטשש'יק הפתול כמה תפלות שיוכל להשיב לשואלו בעניני עוה"ז צריך להשיב לפי פרוטי השאלה והשואל, מ"מ, בשעת מעשה עומד הוא בעבודתו וכמדודיגתו כמו בעולם העליון, ומסיים שם. שכלל ברה"ק (שליש א' לשליש ב' שליש למעלה ושליש א' למטה) וכשאר ימי החול בהיפוך (שליש א' לשליש ב' שליש למטה) והיינו, שעילוי זה שעניני החול לא כלכלו אותו מעבודתו, אינו מצד מעלת השבת, אלא מצד ענינו הווא, שלכן מסיים שעד"ז הי' גם כשאף ימות החול, כמו שלגבי יוסף לא היו מבכללים המחשבות מדוכרי העולם, וזיינו, לפי שהוא ע"ד הענין דגלי' וידוע, ועד"ז בצדיקים שדומים לכוונתם, שלכן גם כאשר משיב לפי פרוטי הענין והשואל, אינו מתפעל ואינו משתנה כו"ו.

118 ר"ה ית, א. (121) מאמרי אר"י תקס"ה שבהגדה
119 פרושי' שם. 105 וראה גם תו"ת, אוה"ת וסוה"מ שם.
120 כ"ד פ"ט, ג. (122) תו"ת שם למט, ג. וראה גם מאמרי אר"י, אוה"ת וסוה"מ שם.

113 ועי, והיינו חר, כי המקור לרע הוא מצד מדידת ההגבלה וצמצום. ומכל זה מוכן שאפילו בכללים ראציליות לא שייך שינוי והתפעלות. שהר"ח הם מאינן דליג, והם למעלה מההגבלה, אלא שזוהו הכח להגביל מחוץ לאציליות. אבס"ב ו"י ז"ל (ז"א) דתו"ת ס"א

114 גם כנוגע להגנה בפועל דהנה, ידוע החילוק שבין יוסף להשכבטים¹⁰⁵, שביוסף כתיב¹⁰⁶ ויבוא הכימה לעשות מלאכמו, למיכבדך לאישי את ידו ואת רגלו כל ארץ מצרים¹⁰⁸, ועד שכלעזרי' לא ירים בעבודת ה' בדרגת העבודה שבעולם האציליות, ואילו השכבטים, ע"היהם נאמרו¹¹⁰ והם לא הכירוהו, שמצד מעמדם של השכבטים בעבודת הכורא באופן שרועי צאן היו עבדין¹¹¹, שהיו בהתבודדות מחוץ לעיר, כרי שעניני העיר לא יכלכל אותם לעבודת הכורא, לא היתה להם הכרה באופן עבודתו של יוסף, שבהיהו כמעמד ומצב שעל ידו נעשים כל פרטי הענינים דארץ מצרים, ערות הארץ¹¹², היתה עבודתו כאופן העבודה בעולם האציליות, ובטעם הדבר, לפי שדרגת השכבטים היא בעולם תברואה, ואילו דרגתו של יוסף היא בעולם האציליות (כמבואר בהארכה בתו"ת¹¹³), והיו שאמר יוסף לאחיו התחת אלקים אלקים אנאי¹¹⁴, הרי אני למעלה מבח"י שם אלקים, מלכות ראצילות (המקור דעולמות כ"ע), ולא תחת שם אלקים כמו אהם, וכיון שיוסף הי' מבח"י האציליות, לכן לא היתה המחשבה מדוכרי העולם מבכללת אותו כלל, כפי שמבאר ארמו"ר מהר"ש¹¹⁵.

115 וכן מבאר¹¹⁶ גם לשון ד"ר¹¹⁷ גלי' וידוע לפני מי שאמר והי' העולם, ידוע דייקא, שידוע לפניו ממילא ואינו בכח"י התלכשות ככח"י המחשבה, ומבאר שזוהו מ"ש הרמב"ם¹¹⁸ הוא הידוע והוא הידוע, דהנה,

116 (110) ראה מאמרי אר"י תקס"ה ח"א ע. קצב ואילך, תו"ת וידו רמ"ב, ואילך. אר"י"ת
(111) מקץ כוד ו תחשב, א ואילך, סוד"ס תרל"ג
(112) ח"א ע' טז ואילך. עור"ת ע' קג ואילך.
(113) תוס' ח"א ע' כג ואילך.
(114) חשב לט, יא.
(106) חוגגת אונקלוס עה"פ.
(107) ראה מקץ מא, ט. שם. מנ. פוקר
(108) דר"א פ"א.
(109) מקץ שם, מנ.

110 ראה מאמרי אר"י תקס"ה ח"א ע.
111 מקץ כוד ו תחשב, א ואילך, סוד"ס תרל"ג
112 ח"א ע' טז ואילך. עור"ת ע' קג ואילך.
113 תוס' ח"א ע' כג ואילך.
114 חשב לט, יא.
106 חוגגת אונקלוס עה"פ.
107 ראה מקץ מא, ט. שם. מנ. פוקר
108 דר"א פ"א.
109 מקץ שם, מנ.

(105) ראה מאמרי אר"י תקס"ה ח"א ע.
(111) מקץ כוד ו תחשב, א ואילך, סוד"ס תרל"ג
(112) ח"א ע' טז ואילך. עור"ת ע' קג ואילך.
(113) תוס' ח"א ע' כג ואילך.
(114) חשב לט, יא.
(106) חוגגת אונקלוס עה"פ.
(107) ראה מקץ מא, ט. שם. מנ. פוקר
(108) דר"א פ"א.
(109) מקץ שם, מנ.

מוצגש"ק פ' בשלת, י"א שבט, ה'תשכ"ד קיא

92 ותעניין בוה, כפי שמבאר אדמו"ר (מהורש"ם) נייע בארוכה 127 החילוק

שכ"י אור לכת, דונה, גם הענין הכי עציון שבאדם, ענין
השכל, שהוא באופן של כת, שענינו הוא ששייך בו שינוי והתפעלות. והנה
גם שבשכל יש חילוקי דרגות, שיש שכל פנימי ושכל חיצוני, שכל עמוק
ושכל האדם המשכל, שמי שכל לקבל רק שכל חיצוני או שכל שטחני, כי
אם נאמר שזוהו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, לא הי' אפשר להיות
מציאות שהאדם ישיג תחילה שכל פנימי ואח"כ שכל חיצוני, שהרי מצד
בירור וזיכרון כלי המוח הסדר הוא לשכל שהאדם עובר יותר עם כלי
המוח ומשכל יותר, צריך לקבל יותר אור, וכמילא לא יתכן סדר הפוך,
שישיג תחילה שכל פנימי, ואח"כ ישיג שכל שטחי וחיצוני. ואין לומר
שהסיבה לכך שמושיג תחילה שכל פנימי ואח"כ שכל חיצוני, היא לפיכך לומר
שענה קאי כדאי מטכחה שאלי, שייך השכל החיצוני, שהרי אנו רואים לפעמים שגם
באחרות שאלי, שייך השכל החיצוני, שרואים הפנימיים שבשכל ורק אח"כ
ישיג את הפנימיים החיצוניים שבשכל זה גופא. וא"כ, בהכרח לומר
שהשינוי בקבלת השכל אינו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, אלא שיש
גם שינויים בהשכל עצמו, שלכן נקרא ב"ח השכל ולא אור השכל. משא"כ
בענין האור, הנה אין שיש שינוי בין אור השמש או הלכנה ואור הנר
בדוארקה, אין זה כמו השינוי דשכל פנימי ושכל חיצוני, כיון שהשינוי
אינו בהאור גופא, כי אם מפני שאור זה שייך למאור הגדול זה השמש,
והוא זה שייך למאור הקטן זו הלכנה, ואור זה שייך לנו ולאבקה, וכגל
זה חלוקים הם ומשתנה זה מזה, אבל אין זה שינוי בהאור גופא, וממשיך
שם, שמה שלמטה אין אור השמש מאיר כ"כ כמו למעלה, וה"ל זה לפי
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו. אבל כאן מדובר אודות אור שהוא אין
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו.

93 וישג את הפנימיים החיצוניים שבשכל זה גופא. וא"כ, בהכרח לומר
שהשינוי בקבלת השכל אינו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, אלא שיש
גם שינויים בהשכל עצמו, שלכן נקרא ב"ח השכל ולא אור השכל. משא"כ
בענין האור, הנה אין שיש שינוי בין אור השמש או הלכנה ואור הנר
בדוארקה, אין זה כמו השינוי דשכל פנימי ושכל חיצוני, כיון שהשינוי
אינו בהאור גופא, כי אם מפני שאור זה שייך למאור הגדול זה השמש,
והוא זה שייך למאור הקטן זו הלכנה, ואור זה שייך לנו ולאבקה, וכגל
זה חלוקים הם ומשתנה זה מזה, אבל אין זה שינוי בהאור גופא, וממשיך
שם, שמה שלמטה אין אור השמש מאיר כ"כ כמו למעלה, וה"ל זה לפי
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו. אבל כאן מדובר אודות אור שהוא אין
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו.

94 וישג את הפנימיים החיצוניים שבשכל זה גופא. וא"כ, בהכרח לומר
שהשינוי בקבלת השכל אינו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, אלא שיש
גם שינויים בהשכל עצמו, שלכן נקרא ב"ח השכל ולא אור השכל. משא"כ
בענין האור, הנה אין שיש שינוי בין אור השמש או הלכנה ואור הנר
בדוארקה, אין זה כמו השינוי דשכל פנימי ושכל חיצוני, כיון שהשינוי
אינו בהאור גופא, כי אם מפני שאור זה שייך למאור הגדול זה השמש,
והוא זה שייך למאור הקטן זו הלכנה, ואור זה שייך לנו ולאבקה, וכגל
זה חלוקים הם ומשתנה זה מזה, אבל אין זה שינוי בהאור גופא, וממשיך
שם, שמה שלמטה אין אור השמש מאיר כ"כ כמו למעלה, וה"ל זה לפי
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו. אבל כאן מדובר אודות אור שהוא אין
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו.

95 וישג את הפנימיים החיצוניים שבשכל זה גופא. וא"כ, בהכרח לומר
שהשינוי בקבלת השכל אינו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, אלא שיש
גם שינויים בהשכל עצמו, שלכן נקרא ב"ח השכל ולא אור השכל. משא"כ
בענין האור, הנה אין שיש שינוי בין אור השמש או הלכנה ואור הנר
בדוארקה, אין זה כמו השינוי דשכל פנימי ושכל חיצוני, כיון שהשינוי
אינו בהאור גופא, כי אם מפני שאור זה שייך למאור הגדול זה השמש,
והוא זה שייך למאור הקטן זו הלכנה, ואור זה שייך לנו ולאבקה, וכגל
זה חלוקים הם ומשתנה זה מזה, אבל אין זה שינוי בהאור גופא, וממשיך
שם, שמה שלמטה אין אור השמש מאיר כ"כ כמו למעלה, וה"ל זה לפי
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו. אבל כאן מדובר אודות אור שהוא אין
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו.

96 וישג את הפנימיים החיצוניים שבשכל זה גופא. וא"כ, בהכרח לומר
שהשינוי בקבלת השכל אינו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, אלא שיש
גם שינויים בהשכל עצמו, שלכן נקרא ב"ח השכל ולא אור השכל. משא"כ
בענין האור, הנה אין שיש שינוי בין אור השמש או הלכנה ואור הנר
בדוארקה, אין זה כמו השינוי דשכל פנימי ושכל חיצוני, כיון שהשינוי
אינו בהאור גופא, כי אם מפני שאור זה שייך למאור הגדול זה השמש,
והוא זה שייך למאור הקטן זו הלכנה, ואור זה שייך לנו ולאבקה, וכגל
זה חלוקים הם ומשתנה זה מזה, אבל אין זה שינוי בהאור גופא, וממשיך
שם, שמה שלמטה אין אור השמש מאיר כ"כ כמו למעלה, וה"ל זה לפי
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו. אבל כאן מדובר אודות אור שהוא אין
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו.

97 וישג את הפנימיים החיצוניים שבשכל זה גופא. וא"כ, בהכרח לומר
שהשינוי בקבלת השכל אינו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, אלא שיש
גם שינויים בהשכל עצמו, שלכן נקרא ב"ח השכל ולא אור השכל. משא"כ
בענין האור, הנה אין שיש שינוי בין אור השמש או הלכנה ואור הנר
בדוארקה, אין זה כמו השינוי דשכל פנימי ושכל חיצוני, כיון שהשינוי
אינו בהאור גופא, כי אם מפני שאור זה שייך למאור הגדול זה השמש,
והוא זה שייך למאור הקטן זו הלכנה, ואור זה שייך לנו ולאבקה, וכגל
זה חלוקים הם ומשתנה זה מזה, אבל אין זה שינוי בהאור גופא, וממשיך
שם, שמה שלמטה אין אור השמש מאיר כ"כ כמו למעלה, וה"ל זה לפי
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו. אבל כאן מדובר אודות אור שהוא אין
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו.

Minute
22/1
באתר לפני

98 וממשיך בהמאמר, שהטעים לכך שהאור והמחה אין בו שום שינוי

דונה, ריחוק העדר והשייכות בין האור"ם להמטה מטה, אינו טעם
מספיק שלא יתפעל ולא יתנהו, ור"ל לדרך מהלכות הנשמה בנוף,
ככה המפליא לעשות (כפ"ש הרמ"א בש"ע"ע), הרי לאחר ההתלבשות
מתפעלת הנשמה מקרי הגוף, ואילו האור האלקי המתנה ומחיי אינו
מתפעל ואינו משתנה, והיינו לפי שאינו מתערב) וכפי שממשיך
בהמאמר: וכמ"ש"ע אין קדוש כהו"י, ואהא כדורה"י כמה קדישין אינו
ולית קדוש כהו"י, קדוש הו"י אינו כמו כמה קדישין וסדר השתלשלות,
דקדישין שבסדר השתלשלות הוא דקדוש ומובדל וקדושתם הוא שאינם כאים
בהתלבשות אבל כאשר מתלבשים ה"ה ככה"י תפיטא, ותפיטא פועל ר"ס
שינוי, משא"כ קדוש הו"י שהוא בהינת האור, אינו דומה להקדישין ר"ס
השתלשלות, והוא מה דאינו מתלבש, נכאשר בא בהתלבשות הו"י אינו כדחונה
אחפיטא, לפי שאינו מתערב, והוא כדחונה האור למטה שמאיר, ומי"מ אינו
מתערב, וכמו עי"מ האור שמאיר דרך הזנוכית, ויש זנוכית אדומה
ירוקה ולבנה ומה"מ שחפס אדומה ירוקה ולבנה, י"ל מפני שהם בני
הקין (שהוה כללות סדר ההשתלשלות), אדומה (ר"ל) קו השמאל, ירוקה
קו האמצעי, ולבנה קו החסד, ויש חילוקים במראות אלו, אבל האור
ההתפעלוש ובלתי שיש בו שום מראה כלל ממראות הזנוכית, לפי שהוא
רק מה שמאיר על דם, וגם אם מאיר על דם בהתלבשות [שהו"י לאחרי
שהאור עובר דרך הזנוכית] אינו נראה אור פשוט, אלא אדום או ירוק כ"י,
והיינו שהאור בא באופן שיש לו ערך עט הזנוכית, וכנמשל הו"י
התלבשות האור להיות ולהחיות, מי"מ אינו האור נתפס לפי שאינו
מתערב. וכמ"ל יוכן דרך דוגמא בהאור וחיות אלקי המחיי, שאינו
משתנה כלל ואין בו שום שינוי והתפעלות, וכ"ל הוא לפי שהוא הוא
אין סוף בעצם, ע"כ הנה גם התפשטותו הוא כדחונה א"ם שנמשך ככל
המדר"י עד המדר"י הייתר אחרונות והייתר חתונות וכל"ם שהוא נמשך
אינו מתפעל ואינו משתנה, אלא הוא כדחונה פשיטות בעצם (ועי"ל).

99 וישג את הפנימיים החיצוניים שבשכל זה גופא. וא"כ, בהכרח לומר
שהשינוי בקבלת השכל אינו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, אלא שיש
גם שינויים בהשכל עצמו, שלכן נקרא ב"ח השכל ולא אור השכל. משא"כ
בענין האור, הנה אין שיש שינוי בין אור השמש או הלכנה ואור הנר
בדוארקה, אין זה כמו השינוי דשכל פנימי ושכל חיצוני, כיון שהשינוי
אינו בהאור גופא, כי אם מפני שאור זה שייך למאור הגדול זה השמש,
והוא זה שייך למאור הקטן זו הלכנה, ואור זה שייך לנו ולאבקה, וכגל
זה חלוקים הם ומשתנה זה מזה, אבל אין זה שינוי בהאור גופא, וממשיך
שם, שמה שלמטה אין אור השמש מאיר כ"כ כמו למעלה, וה"ל זה לפי
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו. אבל כאן מדובר אודות אור שהוא אין
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו.

100 וישג את הפנימיים החיצוניים שבשכל זה גופא. וא"כ, בהכרח לומר
שהשינוי בקבלת השכל אינו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, אלא שיש
גם שינויים בהשכל עצמו, שלכן נקרא ב"ח השכל ולא אור השכל. משא"כ
בענין האור, הנה אין שיש שינוי בין אור השמש או הלכנה ואור הנר
בדוארקה, אין זה כמו השינוי דשכל פנימי ושכל חיצוני, כיון שהשינוי
אינו בהאור גופא, כי אם מפני שאור זה שייך למאור הגדול זה השמש,
והוא זה שייך למאור הקטן זו הלכנה, ואור זה שייך לנו ולאבקה, וכגל
זה חלוקים הם ומשתנה זה מזה, אבל אין זה שינוי בהאור גופא, וממשיך
שם, שמה שלמטה אין אור השמש מאיר כ"כ כמו למעלה, וה"ל זה לפי
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו. אבל כאן מדובר אודות אור שהוא אין
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו.

101 וישג את הפנימיים החיצוניים שבשכל זה גופא. וא"כ, בהכרח לומר
שהשינוי בקבלת השכל אינו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, אלא שיש
גם שינויים בהשכל עצמו, שלכן נקרא ב"ח השכל ולא אור השכל. משא"כ
בענין האור, הנה אין שיש שינוי בין אור השמש או הלכנה ואור הנר
בדוארקה, אין זה כמו השינוי דשכל פנימי ושכל חיצוני, כיון שהשינוי
אינו בהאור גופא, כי אם מפני שאור זה שייך למאור הגדול זה השמש,
והוא זה שייך למאור הקטן זו הלכנה, ואור זה שייך לנו ולאבקה, וכגל
זה חלוקים הם ומשתנה זה מזה, אבל אין זה שינוי בהאור גופא, וממשיך
שם, שמה שלמטה אין אור השמש מאיר כ"כ כמו למעלה, וה"ל זה לפי
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו. אבל כאן מדובר אודות אור שהוא אין
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו.

102 וישג את הפנימיים החיצוניים שבשכל זה גופא. וא"כ, בהכרח לומר
שהשינוי בקבלת השכל אינו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, אלא שיש
גם שינויים בהשכל עצמו, שלכן נקרא ב"ח השכל ולא אור השכל. משא"כ
בענין האור, הנה אין שיש שינוי בין אור השמש או הלכנה ואור הנר
בדוארקה, אין זה כמו השינוי דשכל פנימי ושכל חיצוני, כיון שהשינוי
אינו בהאור גופא, כי אם מפני שאור זה שייך למאור הגדול זה השמש,
והוא זה שייך למאור הקטן זו הלכנה, ואור זה שייך לנו ולאבקה, וכגל
זה חלוקים הם ומשתנה זה מזה, אבל אין זה שינוי בהאור גופא, וממשיך
שם, שמה שלמטה אין אור השמש מאיר כ"כ כמו למעלה, וה"ל זה לפי
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו. אבל כאן מדובר אודות אור שהוא אין
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו.

103 וישג את הפנימיים החיצוניים שבשכל זה גופא. וא"כ, בהכרח לומר
שהשינוי בקבלת השכל אינו רק מצד בירור וזיכרון כלי המוח, אלא שיש
גם שינויים בהשכל עצמו, שלכן נקרא ב"ח השכל ולא אור השכל. משא"כ
בענין האור, הנה אין שיש שינוי בין אור השמש או הלכנה ואור הנר
בדוארקה, אין זה כמו השינוי דשכל פנימי ושכל חיצוני, כיון שהשינוי
אינו בהאור גופא, כי אם מפני שאור זה שייך למאור הגדול זה השמש,
והוא זה שייך למאור הקטן זו הלכנה, ואור זה שייך לנו ולאבקה, וכגל
זה חלוקים הם ומשתנה זה מזה, אבל אין זה שינוי בהאור גופא, וממשיך
שם, שמה שלמטה אין אור השמש מאיר כ"כ כמו למעלה, וה"ל זה לפי
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו. אבל כאן מדובר אודות אור שהוא אין
שהשמש הוא ג"כ נבל ובעיניו.

123 א"ח ס"ז ס"א.
124 שמואל א ב ב.
125 ד"ג מ"ד א.
126 ראה הערת ב"ש אדמו"ר שולחן
בהמאמר (פרק יד).
127 ד"ה אין עומצין חוסי"ז (המשך חוסי"ז ע' חנו ואיל"ד).

ונתונים לו כל הון יקר, שהוא נעלה יותר אפילו מאור א"ס שהוא למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית. וצ"ל וצ"ח וצ"ח וצ"ח וצ"ח

102 גם כללות הענין דאחא במדרש¹⁰³, משל למלך שנכנס למדינה והלך

צמו דוכסין ואיפרכין כו', חד אמר אנא נסיב דוכסין לגבי וחד אמר אנא נסיב איפרכין לגבי כו', ה"י שם פקח אחד אמר אנא נסיב מלכא.

103 וכפי שמצינו בעבודתו של רבינו חזקן, שאמר, מי לי בשמים ועמד לא תפצתי בארץ¹⁰⁴, זע ואיך וויל ניש און דייך החתוון, איך וויל ניש דייך

ג"ע העליין, וענין זה נדרש מכאן¹⁰⁵, שיהיי תאב למלכא, היינו, שירצה בדפוסים¹⁰⁶, וענין זה נדרש מהבה"י דאור א"ס שלמעלה עד אין קץ

ולמטה עד אין תכלית. וענין זה פועל יהודי בעבודת שמינו מתפעל¹⁰⁷ ומשקר העולם, ואורכה, ע"י עבודתו במס"ג, שטות וקדושה, מהפכו¹⁰⁸

להיות ממנו קרש להמשכן לו ית', שעיי' פועל הענין דושכתי בתוכם¹⁰⁹ דרה לו ית' בתחזותים, שענין הדידה הוא¹¹⁰, שבה נמצא עצמות זמלך כמו שהוא, ונמצא שם בגילוי, וענין זה נפעל ע"י ושכתי בתוכם, בחוץ כל אחד ואחד.

סוף בעצם. ולכן, גם כאשר נמשך למטה מטה, הרי הוא באופן דאין תכלית, שאינו מתפעל ואינו משתנה. ואינו מתפעל

104 וסו"ס הפוך הוא: וזהו למטה מטה עד אין תכלית, שהוא

בהתפשטות ובגילוי עד גם במדוי' היותו שפלים בתכלית. ובפרקים שלאח"ז מסיים האור הענין דאור א"ס למעלה עד אין קץ, שגם

שם הוא באופן כזה, שבכל מקום שנמצא הרי הוא באופן דאין קץ. אמנם, ב' ענינים אלו (למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית) נקראים בשם אור, שענינו גילוי, עם היותו באופן שלמעלה מהנבואים, שלכן גם

בהמשכתו למטה מטה אינו מתערב, אינו מתפעל ואינו משתנה. ועדיין אין זה ענין האוצר, שהו"ע הסתום, ולא ענין של גילוי כלל. וא"כ

105 וזוה"ק אוצר זה נחנים ליהודי, בגלל היותו צבאות הרי, כרי שילך למלחמה בעולם, החל מהמלחמה עם האל זר אשר בקרבך זה

יצד"ר¹²⁸, וכאופן דהצנח נו (בנין) ירושלים (כדאחא בגמרא¹²⁹). היינו, לבנות את הירושלים שבו, יראה שלם¹³⁰, וענין זה נעשה ע"י עבודתו

באופן של מסירת נפש, שלמעלה אפילו מלח כדוהא הכי עליונה בשכל, שזוה"ע אוצר של יראת שמים¹³¹ שייש ככא"א מישואל, מצד

היותו חלק אלקה ממעל ממש¹³², בהי' היחידה. ע"ש שמקבלת מיוחדת¹³³ מצד יחידו של עולם. וכאשר יהודי לוקח אוצר זה (מבזבזו) בעבודה במס"ג¹³⁴

אוי מנצח במלחמה, וזא פועל שמבזבזים את האוצרות שלמעלה יש

106 יש ריש להוסיף, שבענין האוצרות דלמעלה, נכלל גם כללות הענין דהתגלות אלקות ע"י צדיקים¹³⁵. וכפרט ע"י נשיא הדור, אשר, בחור ורישא

גופא אויל¹³⁶, וגם כאשר מתעלה בעילוי אחי עילוי עד לעילוי שבאין עורר, מ"מ, לא יעזוב צאן מרעייתו¹³⁷, ומה להלן עומד ומשמש אף כאן

עומד ומשמש¹³⁸, וממשיך כל הענינים בגילוי, כטוב הנראה והנגלה (ופשיטא ללא צער ויסורים), ועד שרואים במחוש גילוי אור"ס באופן דושכתי, כמ"ש¹³⁸ ונגלה כבוד הרי' וראו כל בשר צו'.

128 שבת קה"ב, ב. 129 ברכות נח, א. 130 ראה ב"ר פנ"י, י. לקיים פקודי ד, 131 ראה ברכות לג, ב. 132 מגילת רש"י, 133 ראה לקיי"ת פ' ראה כה" א. סד"מ 134 ע' קמ"א. 135 סוטה ג', ב. 136 ראה ישיע"י מ, ה.

142 ראה מאמרי אורה"י תקס"ה ח"א ע' תפס (נכס הנהגות — אורה"י שה"ש כרך ב ע' תרעט ואל"ף), אורה"י בלק ע' תתקצ"ו. תל"ה ח"ב ריש ע' שגג. המשך תרס"ז ט"ע ג. יח כסל"י.

139 איכ"ר פ"ג, ת. 140 תול"ם ע"ג, כה. 141 סהמ"צ להצ"ע שרש מצות התפלה פ"מ (דרמ"צ קל"ח, סע"א), נעתק ב"הדים וס"ג יח כסל"י.